

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-546/18

**FN in drugi
proti
Übernahmekommission**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht)

Sodba Sodišča (četrti senat) z dne 9. septembra 2021

„Predhodno odločanje – Pravo družb – Ponudbe za prevzem – Direktiva 2004/25/ES – Člen 5 – Obvezna ponudba – Člen 4 – Nadzorni organ – Pravnomočna odločba o ugotovitvi kršitve obveznosti predložitve ponudbe za prevzem – Zavezujoč učinek te odločbe v okviru poznejšega upravnega prekrškovnega postopka, ki ga je začel isti organ – Načelo učinkovitosti prava Unije – Splošna načela prava Unije – Pravica do obrambe – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člena 47 in 48 – Pravica do molka – Domneva nedolžnosti – Dostop do neodvisnega in nepristranskega sodišča“

Svoboda ustanavljanja – Podjetja – Direktiva 2004/25 – Ponudbe za prevzem – Nadzorni organ – Sankcije – Pravnomočna odločba o ugotovitvi kršitve obveznosti predložitve ponudbe za prevzem – Zavezujoč učinek te odločbe v okviru poznejšega upravnega prekrškovnega postopka, ki ga je začel isti organ – Stranke, na katere se nanaša ta postopek, ki med predhodnim postopkom ugotavljanja te kršitve niso mogle uresničevati pravice do obrambe in pravice do molka niti uveljavljati domneve nedolžnosti – Stranke, ki zoper navedeno odločbo nimajo pravice do učinkovitega pravnega sredstva v postopku polne jurisdikcije – Nedopustnost

(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 47 in 48; Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/25, člena 4 in 17)

(Glej točke od 58 do 62, 70 in 71 ter izrek.)

Povzetek

Übernahmekommission (komisija za prevzeme, Avstrija) (v nadaljevanju: komisija za prevzeme) je z odločbo z dne 22. novembra 2016 ugotovila, da so GM, fizična oseba, in štiri družbe delovale usklajeno, da bi drugo družbo spodbudile k sklenitvi transakcije, ki naj bi vodila k znatni okrepitvi udeležbe njenega glavnega delničarja. Ker so imele zadevne stranke v zadevni družbi obvladujoči delež v smislu avstrijske ureditve, s katero je bila prenesena Direktiva 2004/25¹, je komisija za prevzeme menila, da bi morale predložiti ponudbo za prevzem.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/25/ES z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 20).

Ker je navedena odločba postala pravnomočna, je komisija za prevzeme nato začela postopek za naložitev upravnih sankcij zoper osebo GM in dve drugi fizični osebi, HL in FN, pri čemer sta bili zadnjenavedeni član upravnega odbora oziroma direktor dveh družb, na kateri se nanaša odločba z dne 22. novembra 2016.

Komisija za prevzeme je z odločbami z dne 29. januarja 2018 osebam GM, HL in FN naložila upravne sankcije, ki so temeljile zlasti na dejanskih ugotovitvah iz odločbe z dne 22. novembra 2016.

Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Avstrija), pred katerim so bile vložene pritožbe zoper odločbe z dne 29. januarja 2018, dvomi o skladnosti nacionalne upravne prakse, ki ji sledi komisija za prevzeme, s pravom Unije. V skladu z avstrijskim pravom odločba o ugotovitvi kršitve, kakršna je odločba z dne 22. novembra 2016, ko postane pravnomočna, zavezuje ne le organ, ki jo je sprejel, ampak tudi druge upravne in sodne organe, ki so morali v drugih postopkih odločati o enakem dejanskem in pravnem položaju, če so zadevne stranke iste.

Zvezno upravno sodišče glede oseb HL in FN dvomi o obstoju take istovetnosti, ker v postopku ugotavljanja kršitve nista sodelovali kot „stranki“, ampak sta delovali le kot zastopnika dveh družb, ki sta bili stranki navedenega postopka. Vendar naj bi komisija za prevzeme med upravnim prekrškovnim postopkom odločbi z dne 22. novembra 2016 priznala „razširjeni zavezujoči učinek“ (erweiterte Bindungswirkung) glede oseb HL in FN. Ti osebi naj ne bi imeli statusa „stranke“ v postopku ugotavljanja kršitve, zato nista mogli uveljavljati vseh postopkovnih pravic, ki so priznane „stranki“, vključno s pravico do molka.

Zvezno upravno sodišče z vprašanji v bistvu sprašuje, ali člena 4 in 17 Direktive 2004/25 v povezavi s pravico do obrambe, ki jo zagotavlja pravo Unije, zlasti pravico do izjave, ter členoma 47 in 48 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah nasprotujeta nacionalni praksi, kakršno v obravnavanem primeru izvaja komisija za prevzeme.

Presoja Sodišča

Ker Direktiva 2004/25 ne določa pravil, ki bi urejala učinke, ki jih imajo pravnomočne upravne odločbe, sprejete na podlagi te direktive, v poznejših postopkih, pravila iz postopka v glavni stvari – ob upoštevanju načel enakovrednosti in učinkovitosti – spadajo v procesno avtonomijo držav članic. Tako Direktiva 2004/25 načeloma ne nasprotuje niti uvedbi upravnega postopka, ki je – kot v obravnavanem primeru – razdeljen na ločeni fazi, niti praksi, ki v poznejših postopkih daje zavezujoč učinek upravnim odločbam, ki so postale pravnomočne. Taka praksa namreč lahko prispeva k zagotavljanju učinkovitosti upravnih postopkov, katerih namen je ugotoviti in sankcionirati nespoštovanje pravil Direktive 2004/25 ter torej zagotoviti polni učinek te direktive. Vendar je treba pravice, ki so zadevnim strankam zagotovljene s pravom Unije in zlasti z Listino o temeljnih pravicah, spoštovati v obeh zgoraj navedenih postopkovnih fazah.

Glede oseb, kot je GM, ki so bile stranke v postopku, v katerem je bila sprejeta odločba o ugotovitvi storitve kršitve, lahko države članice taki odločbi priznajo zavezujoč učinek, ki se uporabi v poznejšem postopku, s katerim se tem osebam naloži upravna sankcija zaradi storitve te kršitve, če so te osebe lahko v ugotovitvenem postopku uveljavljale temeljne pravice, kot so pravica do obrambe, pravica do molka in domneva nedolžnosti.

Nasprotno pa glede subjektivne narave pravice do obrambe to ne velja za osebe, ki – tako kot osebi HL in FN – niso bile stranke v ugotovitvenem postopku, čeprav so te osebe nastopale kot redni člani predstavnškega organa pravne osebe, ki je bila stranka v navedenem postopku. Upravni organ mora zato v okviru upravnega prekrškovnega postopka, ki se nanaša na fizično osebo, izključiti zavezujoči učinek, ki velja za presoje iz odločbe o ugotovitvi kršitve, očitane tej osebi, in ki je postala pravnomočna, ne da bi navedena oseba lahko ob uresničevanju pravice do obrambe osebno izpodbijala te presoje. Prav tako pravica do molka nasprotuje temu, da se taki osebi odvzame ta pravica glede dejstev, ki bodo pozneje uporabljena v podporo obtožbi in tako vplivala na obsodbo ali naloženo sankcijo. Poleg tega domneva nedolžnosti nasprotuje temu, da bi bila fizična oseba v okviru upravnega prekrškovnega postopka odgovorna za storitev kršitve, ugotovljene z odločbo, ki je postala pravnomočna, ne da bi jo navedena oseba lahko izpodbijala, ter ki je navedena oseba ob uresničevanju pravice do učinkovitega pravnega sredstva ne more več izpodbijati pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, ki je pristojno za odločanje o dejanskih in pravnih vprašanjih. Ta pravica do učinkovitega pravnega sredstva mora biti zagotovljena vsem strankam, na katere se nanaša upravni prekrškovni postopek, ne glede na to, ali so bile te stranke predhodnega ugotovitvenega postopka ali ne.